

DANSKE
REGIONER

EU's udbudsdirektiver – fokus skal tilbage på det gode købmandskab

KL og Danske Regioners mærkesager

EU-Kommissionen har igangsat en revidering af EU's udbudsregler. Det er tiltrængt. For der er behov for langt mere enkle og fleksible udbudsregler, så fokus kommer tilbage på det gode købmandskab.

Kommunerne og regionerne vil gerne bruge udbud som et redskab til effektive og innovative indkøb af varer og tjenesteydelser, der årligt beløber sig til ca. 140 mia. kr. Men det er EU's udbudsregler en meget væsentlig barriere for.

EU-Kommissionens forslag til nye udbudsregler imødekommer dog kun i *meget* begrænset omfang behovet for forenkling og fleksibilitet.

I efteråret 2012 skal Folketinget fastlægge regeringens mandat i forhandlingerne om EU's udbudsdirektiver.

KL og Danske Regioner vil kraftigt opfordre til, at regeringen arbejder for en række grundlæggende ændringer i EU-Kommissionens forslag:

- Tærskelværdien for udbud af varer og tjenesteydelser skal hæves til 7,5 mio. kr.
- Anvendelsesområdet for EU's udbudsregler skal ikke udvides
- Der skal være generel adgang til dialog og forhandling
- EU's udbudsregler skal regulere udbud – og ikke andet

Tærskelværdien for udbud af varer og tjenesteydelser skal hæves til 7,5 mio. kr.

EU-Kommissionen har opgjort, at den direkte grænseoverskridende handel efter EU-udbud i hele Europa blot udgjorde 1,6 pct. målt på antallet af kontrakter eller 3,6 pct. målt på kontraktværdien. Og det er vel og mærke 20 år efter EU-udbudsreglernes indførelse.

Tallene stemmer godt overens med, at knap ni ud af ti danske kommuner og regioner ikke har skrevet kontrakt med en leverandør fra et andet EU-land efter et EU-udbud inden for de seneste fem år.

En kommune bruger i gennemsnit 500 timer på et EU-udbud, mens en region bruger 1.000 timer

Alligevel tvinges kommunerne og regionerne til at bruge alt for mange timer på at bringe varer og tjenesteydelser i EU-udbud efter et bureaukratisk regelsæt. Med et stort samfundsøkonomisk tab som det eneste resultat.

En tærskelværdi på 7,5 mio. kr. vil halvere antallet af EU-udbud i kommuner og regioner

Hvis tærskelværdien for udbud af varer og tjenesteydelser hæves fra de nuværende 1,5 mio. kr. til 7,5 mio. kr., vil det halvere antallet af EU-udbud.

En højere tærskelværdi vil styrke de små og mellemstore virksomheders mulighed for at byde ind på offentlige opgaver

Det vil være en væsentlig administrativ lettelse, da udbuddene i stedet for vil være reguleret af den mindre bureaukratiske danske tilbudslov.

Hæves tærskelværdien, vil det samtidig styrke konkurrencen, da mange små og mellemstore virksomheder i dag helt opgiver at byde på opgaverne, fordi EU-udbud er for komplicerede.

EU-Kommissionen anser det ikke for muligt at hæve tærskelværdien under påskud af, at der er indgået en ny frihandelsaftale i WTO. I givet fald må EU-Kommissionen pålægges at genforhandle dette element i frihandelsaftalen hurtigst muligt.

Anvendelsesområdet for EU's udbudsregler skal ikke udvides

En række tjenesteydelser er i dag undtaget EU's udbudsregler (de såkaldte bilag II B-ydelser). Sundhedsområdet og socialområdet er f.eks. undtaget.

Det skyldes, at ydelserne har en karakter, der gør dem uegnede til handel på tværs af grænserne – bl.a. på grund af kulturelle og lovgivningsmæssige forskelle landene imellem.

En udvidelse af udbudsreglernes anvendelsesområde vil ikke øge den grænseoverskridende handel

I EU-Kommissionens direktivforslag lægges der op til at ophæve denne undtagelse ved at indføre et "light-regime" for udbud af disse tjenesteydelser.

Nye administrative byrder rimer ikke på forenkling

Det vil kun pålægge kommunerne og regionerne yderligere administrative byrder.

Når den grænseoverskridende handel efter 20 år stadig kun er forsvindende lille for de varer og tjenesteydelser, der burde have en grænseoverskridende interesse (de såkaldte bilag II A-ydelser), giver det ikke mening at udvide EU-udbudsreglernes anvendelsesområde med nye tjenesteydelser.

20 år med EU's udbudsregler har vist, at der ikke er en grænseoverskridende interesse for en lang række af de ydelser, der er underlagt udbudsreglerne – fokus burde derfor rette sig imod at indsnævre anvendelsesområdet for EU's udbudsregler.

Der skal være generel adgang til dialog og forhandling

Mulighederne for dialog og forhandling undervejs i udbudsprocessen er alt for begrænsede med de nuværende regler.

Det begrænser de offentlige indkøbere og leverandørerne i sammen at finde effektive og innovative løsninger.

***Adgangen til dialog og forhandling
bør reguleres mindst muligt med
respekt for principperne om
ligebehandling og gennemsigtighed***

For dialog bidrager til innovation og udviklingen af løsningsforslag, som kommunerne eller regionerne ikke selv kunne have kravspecificeret – innovation harmonerer dårligt med firkantede regler.

Og forhandling bidrager til, at kommunerne og regionerne får den rigtige løsning til den rigtige pris. Det viser erfaringerne fra de områder, der ikke er underlagt EU's udbudsregler. Samtidig viser erfaringerne fra forsyningsområdet – hvor der er en generel forhandlingsadgang – at forhandling ikke fører til misbrug eller korruption.

I 2011 blev der indgået ca. 2.000 offentlige kontrakter efter gennemførelse af EU-udbud i Danmark. Blot 0,2 pct. af kontrakterne – svarende til fire kontrakter – blev indgået ved brug af udbudsformen "konkurrencepræget dialog", hvor tættere kontakt mellem parterne er tilladt.

***Udbudsformen "konkurrencepræget
dialog" anvendes stort set ikke, fordi
reglerne er alt for restriktive***

På europæisk niveau ser det ikke meget anderledes ud. Her blev den konkurrenceprægede dialog ifølge EU-Kommissionen kun anvendt i 0,4 pct. af de indgåede kontrakter.

EU's udbudsregler skal regulere udbud – og ikke andet

EU's udbudsregler skal først og fremmest sikre effektive og innovative offentlige indkøb. Det harmonerer dårligt med centrale EU-krav om tvungen brug af f.eks. sociale kriterier eller bestemte miljøstandarder.

Det skal være muligt ud fra lokale hensyn og opgavens karakter at træffe beslutning om at stille bestemte krav til virksomhederne om f.eks. praktikpladser eller at vægte miljømæssige eller innovative kriterier i tildelingen.

Sektorpolitik skal føres der, hvor det retmæssigt hører hjemme – ikke i en lovgivning om udbud

Der er behov for at tydeliggøre disse muligheder i udbudsdirektivet – men det skal være fleksible muligheder og ikke rigide krav.

Udbudsdirektiverne skal sætte rammerne for offentlige indkøb – ikke detailregulere alt ned i mindste detalje!

For yderligere information om kommunerne og regionernes holdning til EU's udbudsdirektiver

- Anders Brøndum, Kommunernes Landsforening, anb@kl.dk, tlf.: 3370 3355
- Jens Peter Bjerg, Danske Regioner, jpb@regioner.dk, tlf.: 3529 8268